

státní opera praha

Výroční zpráva
o činnosti a hospodaření
v roce 2010

opera | balet

státní opera praha

o p e r a | b a l e t

**Výroční zpráva
o činnosti a hospodaření
v roce 2010**

www.opera.cz

1. Vedení Státní opery Praha	04
2. 1. Organizační struktura a přehled pracovníků k 31. 12. 2010	05
2. 2. Základní personální údaje	06
3. Umělecká činnost Státní opery Praha	
3. 1. Premiéry uměleckých souborů v roce 2010	07
3. 2. Repertoár uměleckých souborů v roce 2010	11
3. 3. Ostatní akce	12
3. 4. Ocenění umělců Státní opery Praha	13
3. 5. Programy ke zvýšení návštěvnosti	
3. 5. 1. PR aktivity	13
3. 5. 2. Marketing	14
3. 6. Opatření pro zdravotně postižené občany	15
3. 7. Systém cenového zvýhodnění	15
3. 8. Programy pro mládež	16
3. 9. Významné události v SOP, výstavní a ediční činnost	
3. 9. 1. Významné události	16
3. 9. 2. Koncerty, představení	17
3. 9. 3. Výstavy	19
3. 9. 4. Ediční činnost	19
3. 9. 5. Výhled na rok 2011 a 2012	20
4. Činnost Státní opery Praha – základní dokumenty	
4. 1. Hlavní činnost SOP	21
4. 2. Vedlejší činnost SOP	21
4. 3. Kolektivní smlouva	22
4. 4. Spisový a skartační řád	22
5. Hospodaření SOP za rok 2010	
5. 1. Příjmy a výdaje	23
5. 2. Počet představení	24
5. 2. 1. Na scéně Státní opery Praha	
5. 2. 2. V České republice	
5. 2. 3. V zahraničí	

5. 3. Návštěvnost	25
5. 3. 1. Celková průměrná návštěvnost v SOP	
5. 3. 2. Struktura návštěvníků v SOP	
5. 3. 3. Nejhranější tituly v SOP	
5. 3. 4. Nejvyšší průměrná návštěvnost v SOP	
5. 4. Tržby	26
5. 4. 1. Celkové tržby za představení na scéně v SOP	
5. 4. 2. Průměrné tržby za představení v SOP	
5. 4. 3. Nejvyšší průměrná tržba za představení v SOP	
5. 4. 4. Nejvyšší celkové tržby jednotlivých titulů v SOP	
5. 4. 5. Celková průměrná cena vstupenky	
6. Výsledky kontrol a poskytování informací	28
6. 1. Výsledky kontrol	
6. 2. Poskytování informací	
7. Závěr	29

o p e r a | b a l e t

ředitel: **Mgr. Jaroslav Vocelka** (do 30. 6. 2010)
MgA. Oliver Dohnányi (do 21. 12. 2010)
Radim Dolanský (od 21. 12. 2010 pověřen zastupováním ve funkci ředitele,
do 5. 3. 2011)
PhDr. Ondřej Černý (od 5. 3. 2011 pověřen zastupováním ve funkci ředitele)

šéf opery: **MgA. Rudolf Krečmer** (do 31. 10. 2010)
šéf baletu: **Pavel Ďumbala** (do 30. 9. 2010)
Hana Vláčilová (od 1. 10. 2010 pověřena uměleckým vedením baletu)

Státní opera Praha je státní příspěvková organizace zřízená zřizovací listinou, vydanou MK ČR pod č. j. 5 298/1992-SM, č. 4/1992, ze dne 11. 3. 1992, ve znění pozdějších změn či opatření.
Zřizovatel: Ministerstvo kultury České republiky

Státní opera Praha

Legerova 75/57, 110 00 Praha 1
IČO: 45248621
DIČ: CZ 45248621
tel.: 296117111
fax: 224229711
mail: informace@opera.cz
www.opera.cz

2. 1. Organizační struktura a přehled pracovníků k 31. 12. 2010

Státní opera Praha měla k 31. 12. 2010 celkem 395 zaměstnanců ve fyzickém počtu a 368, 48 zaměstnanců v přepočteném stavu. Kromě zaměstnanců byli v průběhu roku 2010 angažováni umělci z řad operních a baletních sólistů, dirigenti, režiséři, výtvarní umělci scénických a kostýmních výprav z České republiky i ze zahraničí.

Organizační struktura organizace je rozdělena na odborné úseky, které jsou podřízeny řediteli. Vedoucí jednotlivých úseků řídí oddělení.

kategorie	počet fyzický	počet přepočtený
úsek ředitele	11	9,75
úsek šéfa opery	240	235,58
úsek šéfa baletu	23	20,80
úsek umělecko-technického provozu	66	61,75
úsek služeb	10	10,00
úsek ekonomický	9	8,50
obchodně propagační odd.	4	4,00
jevištní servis	32	18,10
Celkem	395	368,48

Počty zaměstnanců v jednotlivých kategoriích ve fyzickém a přepočteném počtu činily celkem:

kategorie	počet fyzický	počet přepočtený
Umělci	252	244,8
sólisté opery	32	30,30
sólisté baletu	12	12,00
operní sbor	56	55,90
orchestr	122	119,49
ostatní umělecký personál	30	27,11
umělecko-technický provoz	66	61,75
technický servis	32	31,33
ostatní technické služby	45	30,60
Celkem	395	368,48

Závazné limity státního rozpočtu byly v oblasti platů dodrženy a mzdové náklady činily celkem 96 223 tis. Kč.

	Upravený rozpočet	Skutečnost
Platy	95 178 000	94 328 403
OON	1 950 000	1 894 293
Celkem	97 128 000	96 222 696

V průběhu roku nečerpala Státní opera Praha mimorozpočtové prostředky na platy a rovněž nebyl čerpán fond odměn.

2. 2. Základní personální údaje

1. Členění zaměstnanců podle věku a pohlaví – stav k 31. 12. 2010

Věk	muži	ženy	celkem	%
do 20	1	4	5	1,3
21–30	32	30	62	15,7
31–40	35	37	72	18,3
41–50	68	36	95	26,3
51–60	58	37	95	24,0
61 a více	24	33	57	14,4
celkem	218	177	395	100,0
%	53,0	47,0	100,0	100,0

2. Členění zaměstnanců podle vzdělání a pohlaví – stav k 31. 12. 2010

Věk	muži	ženy	celkem	%
Z	18	33	51	12,9
V	10	9	19	4,8
SO	19	9	28	7,3
ÚS	8	6	14	3,5
ÚSO	27	31	58	14,6
VO	74	47	121	30,6
VŠ	59	45	104	26,3
celkem	215	180	395	100,0

3. Celkový údaj o vzniku a skončení pracovních a služebních poměrů zaměstnanců v roce 2010

	počet
nástupy	62
odchody	82

4. Trvání pracovního a služebního poměru zaměstnanců – stav k 31. 12. 2010

	počet	%
do 5 let	148	37,5
do 10 let	96	24,4
do 15 let	49	12,4
do 20 let	43	10,8
nad 20 let	59	14,9
celkem	395	100,0

3. UMĚLECKÁ ČINNOST STÁTNÍ OPERY PRAHA

3. 1. PREMIÉRY UMĚLECKÝCH SOUBORŮ V ROCE 2010

3. 1. 1. OPERA

Jules Massenet (1842–1912):

DON QUICHOTTE

Premiéra: 18. 3. 2010

Hudební nastudování: **Heiko Mathias Förster**

Dirigenti: **Heiko Mathias Förster, Tomáš Brauner**

Režie: **Jiří Nekvasil**

Scéna: **Daniel Dvořák**

Kostýmy: **Josef Jelínek**

Choreografie: **Števo Capko**

Sbormistři: **Tvrtko Karlovič, Adolf Melichar**

Orchestr, sbor a balet Státní opery Praha
Ve spolupráci s Katedrou pantomimy Hudební fakulty
Akademie múzických umění v Praze
Spoluúčinkovali akrobaté souboru SACRA CIRCUS,
Praha.

Opery nejvýznamnějšího francouzského skladatele poslední čtvrtiny 19. století a začátku 20. století Julese Masseneta se na českých scénách objevují spíše sporadicky. Dokonce i jeho dva nejznámější operní tituly (Mignon a Werther) byly v Praze naposledy uvedeny v Národním divadle v roce 1939. Don Quichotte na motivy slavného Cervantesova románu byl v budově Státní opery Praha, v tehdejší Smetanově divadle, inscenován jen jednou, v roce 1965. Vedení SOP se rozhodlo pro zařazení této opery do repertoáru z několika důvodů. Především je to neprávem opomíjené mistrovské dílo. A pak zde byla dvě významná výročí: v únoru 2010 uplynulo sto let od světové premiéry této opery v Monte Carlu a v březnu 2010 sto let od narození velkého českého basisty Eduarda Hakena, neboli vynikajícího představitele Dona Quichotta ve zmíněné inscenaci ve Smetanově divadle. Slavnostní premiéra 18. 3. byla věnována jeho památce. Titul hudebně nastudoval mladý německý dirigent Heiko Mathias Förster, který v SOP úspěšně debutoval v obnovené premiéře Verdiho Otella v květnu 2009.

Inscenace se setkala s velkým ohlasem, líbilo se scénografické i režijní zpracování inspirované atmosférou italského filmového neorealismu přelomu 50. a 60. let 20. století. Ze sólistů zaujali nejvíce oba představitelé

Sancha Panzy, mexický basbarytonista Noé Colin a mladý, velmi talentovaný český barytonista Jakub Kettner, který byl za výkon v této roli zařazen do širší nominaci na prestižní cenu Thálie 2010. Ovace si vysloužil i výkon sboru a orchestru pod vedením Heika Mathiase Förstera. Inscenaci si vybral do svého programu Mezinárodní hudební festival Pražské jaro (2. 6. 2010). Odborná kritika mj. napsala, že „tato inscenace může přilákat mladou, hledající generaci.“ (Marie Hakenová, Hudební rozhledy 5/2010).

„Nekvasilova a Dvořákova profesní zručnost poradit si při nastudování s tak ne zrovna lehkým titulem, jako je Massenetův Don Quichotte, přinesla na jevišti bezesporu viditelný výsledek. Inspiraci atmosférou italského filmového neorealismu přelomu 50. a 60. let 20. století, či tvorbou Federika Felliniho lze při ztvárnění známého příběhu „rytíře smutné postavy“ akceptovat, onen magický prostor filmové, resp. divadelní metafor na jevišti Státní opery skutečně ve většině scén Massenetovy opery „funguje“. Malý fiátek namísto Rosinanty či motocykl namísto osla? Proč ne, pokud nebudeme chytat za slovo při čtení libreta a oddáme se spíš pocitům a nostalgii, která je v této opeře obsažena. Jiří Nekvasil celou operu inscenuje na takřka prázdném jevišti, kde i přesto je stále se na co dívat, ať už to jsou třeba světelné efekty, skvěle pohybově zvládnutý sbor, magické reflektory skutečně jezdcího auta či třeba jiskry, které vyšlehnou z jeho motoru (Daniel Dvořák ani u tohoto titulu nezůstal nic dlužen svému renomé velmi dobrého scénografa).“ (Vít Dvořák, Opera Plus.cz, 19. 3. 2010)

„Pochvalu zaslouží výkon sboru i orchestru (s pěkně zahráným cellovým sólem Davida Reicherta) pod vedením německého dirigenta Heiko Mathiase Förstera, který stavěl zvláště na kontrastu lyrických a dramatických ploch.“ (Radmila Hrdinová, Právo, 22. 3. 2010)

Návštěvnost: 70, 1% při 11 reprízách

Richard Wagner (1813–1883):

TRISTAN A ISOLDA

Premiéra: 20. 5. 2010

Hudební nastudování: **Jan Latham-Koenig**

Dirigenti: **Jan Latham-Koenig, Richard Hein**

Režie: **Marcelo Lombardero**

Scéna: **Diego Siliano**

Kostýmy: **Luciana Gutman**

Sbormistr: **Tvrtko Karlovič**

Orchestr a sbor Státní opery Praha

Záštitu nad inscenací převzala Společnost Richarda Wagnera Praha.

Wagnerův nesmrtelný příběh „smrti z lásky“, opera Tristan a Isolda, byl v budově Státní opery Praha uváděn pouze v éře Nového německého divadla, a to po celou dobu jeho existence (1888–1938), kdy Wagner patřil ke kmenovým autorům divadla. K novému nastudování došlo po 76 letech od poslední zdejší inscenace. Hudebně dílo připravil renomovaný britský dirigent Jan Latham-Koenig, mj. častý host Vídeňské státní opery, jevištní realizace byla svěřena mezinárodnímu týmu v čele s režisérem Marcelem Lombardero, bývalým ředitelem proslulého Teatro Colón v Buenos Aires a současným uměleckým ředitelem druhého největšího operního domu v Argentině, Teatro Argentino de La Plata. V roli Tristana se představil ruský tenorista Leonid Zakhozaev, hvězda slavného petrohradského Mariinského divadla a host Metropolitní opery v New Yorku i Salcburského festivalu. Rolí Isoldy ztvárnily švýcarská sopranistka Marion Ammann, významná britská sopranistka Elizabeth Connell, která opakovaně hostovala na Wagnerově festivalu v Bayreuthu, a francouzská sopranistka Catherine Hunold, v dalších rolích účinkovali mj. Tomasz Konieczny z Polska a Richard Wiegold z Velké Británie. Premiérové publikum odměnilo dlouhotrvajícími ovacemi ve stoje výkon dirigenta i orchestru Státní opery Praha. Kromě představitelů titulních rolí spontánním potleskem ocenilo zejména mladou americkou pěvkyni Amber Wagner, vítězku prestižní soutěže newyorské Metropolitní opery v roce 2007, která ztvárnila roli Brangäny. V tisku byl za nejsilnější složku představení označen výkon orchestru pod taktovkou Jana Lathama-Koeniga.

Vyjádření odborné kritiky, že „Státní opera Praha si na tento monument (Tristana a Isoldu) troufla v situaci nijak záviděníhodné, v době, kdy se již několik let hovoří o tom, v jaké podobě má dál existovat a nezřídka i o tom, zda má být vůbec zachována. Výsledek nové premiéry beze zbytku potvrdil její právo na existenci.“ (Vlasta Reittererová, Hudební rozhledy 7/2010), zname-

nalo pro celý soubor Státní opery Praha velkou morální podporu i zadostiučinění.

„Pražské jaro, i když byla premiéra dobře načasována, ohrnulo nad Tristanem nos. Do festivalového programu zařadilo jen inscenace Národního divadla. Jeho škoda – místo nepovedeného Idomenea v Národním divadle mohli festivalovým hostům nabídnout premiéru jedné z nejtázanějších oper a to ve velmi dobrém standardu.“ (Svatava Barančicová, Opera Plus.cz, 21. 5. 2011)

„Podobně jako před lety Jiřímu Koutovi, i Latham-Koenigovi se podařilo prokázat, že i s českým orchestrem lze – až na drobné nepřesnosti – udržet pozornost publika a během pětihodinového představení ji ještě stupňovat. Že při první premiéře nešlo o chvilkové vzepětí nebo náhodu, potvrdilo druhé provedení, kdy publikum pocítilo spontánně potřebu odměnit výkon umělců potleskem vestoje. Přinejmenším je to hozená rukavice šéfdirigentovi opery ND Netopilovi, jemuž se zatím, na rozdíl od Lathama-Koeniga, ani v komorní sestavě orchestru při Idomeneovi nepodařilo hráče přesvědčit, že v každém představení se hraje o život – i existenci.“ (Helena Havlíková, Lidové noviny, 29. 5. 2011)

„Nejsilnější složkou představení je ovšem pod taktovkou Jana Lathama-Koeniga výkon orchestru; je v něm něha i vášeň, zloba i bolest, všechny nuance Wagnerovy partitury v tutti, jednotlivých skupinách, drobných i větších sólech (sólo na anglický roh Ivan Orcigr) jsou dokladem toho, že k nejlepším výsledkům vedou disciplína, oddanost věci a zodpovědnost.“ (Vlasta Reittererová, Hudební rozhledy 7/2010)

„Znova se ukázalo, že soubor Státní opery má řadu dobrých muzikantů, a dostane-li šanci pod dirigentem formátu Lathama-Koeniga, dokáže razantně vystoupit ze stínu. Na program Pražského jara se tento Tristan hodil určitě lépe než velmi rozpačitý Idomeneo z Národního divadla.“ (Ivan Žáček, Divadelní noviny, 14. 6. 2011)

Návštěvnost: 78, 7% při 5 reprízách

3. 1. 2. BALET

Petr Iljič Čajkovskij (1840–1893): SPÍCÍ KRASAVICE – POSLEDNÍ DCERA CARA

Premiéra 23. 1. 2010

Libreto, režie, choreografie: **Youri Vámos**

Dirigent: **Pavel Šnajdr**

Scéna a kostýmy: **Michael Scott**

Světla: **Klaus Gärditz**

Asistenti choreografie: **Joyce Cuoco, Alexej Afanassiev**

Sólisté a sbor baletu Státní opery Praha

Žáci baletní školy Grishko

Orchestr Státní opery Praha

Balet Státní opery Praha přizval ke spolupráci poprvé ve své historii známého evropského choreografa Youri Vámos, jenž proslul jako jeden z mála současných tvůrců velkých celovečerních titulů. V jednom ze svých vrcholných děl, v osobitě choreograficko-režijní adaptaci Čajkovského Spící krasavice, vypráví Youri Vámos namísto známé pohádky o Šípkové Růžence dramatický příběh o šťastném životě a tragickém zániku carské rodiny. Velkolepé scény ze sankt-petěrburgského dvora se ve vzpomínkách Anny Anderson – Anastasie proměňují v obrazy idylického dětství v nádheře, a současně v reminiscence na klasický ruský balet s celou jeho virtuozitou. Technická i výrazová náročnost celé plejády tanečních rolí v čele s postavou nejmladší carské dcery Anastasie (Rebecca King, Andrea Kramešová j.h.) jde ruku v ruce s mnoha nečekaně strukturovanými sborovými scénami včetně zapojení žáků baletní přípravky. Představení se tak zcela přirozeně zařadilo na absolutní vrchol interpretačního umění baletního ansámblu. Četné ohlasy v tisku, mezi nimiž převažují velmi pozitivní soudy na adresu tanečníků, i zájem publika potvrdily, že před lety nastoupený trend velkých klasických titulů byla pro soubor Státní opery Praha správná volba.

Andrea Kramešová za roli Anastázie a Veaceslav Burlac za roli careviče Alexeje byli zařazeni do širší nominaci na prestižní cenu Thálie 2010.

„Z členů baletního souboru Státní opery Praha září jako carevič Alexej Veaceslav Burlac. Impozantní byl i orchestr Státní opery Praha pod taktovkou mladého českého dirigenta Pavla Šnajdra. Netradiční inscenace Spící krasavice – poslední dcery cara je výjimečný zážitek, který na milovníky baletu zanechá trvalý dojem.“ (Johana Mücková, Prague Post, 3. 2. 2010)

„Titulní roli v premiéře ztvárnily skvělá dětská předsta-

vitelka Adéla Krandová (žákyně baletní školy) a vynikající Andrea Kramešová, členka Švédského královského baletu, která naplnila postavu dospělé Anastasie veškerým svým tanečním mistrovstvím.“ (Iveta Macková, Kult 03/10)

„Dojemnou, půvabnou i humornou postavu v první premiéře přesvědčivě a virtuózně ztvárnil Veaceslav Burlac. Andrea Kramešová v roli Anastasie nezůstane nic dlužna ani baletnímu tradicionalistovi ani tomu divákovi, který hledá nějakou výrazovou nadhodnotu. Technická jistota Andrey Kramešové je samozřejmostí, kterou není nutné zdůrazňovat, a ona ji také nijak neexhibuje, přirozeně ve své jistotě bydlí.“ (Nina Vangelis, Taneční zóna, jaro 2010)

„Vynikajícím způsobem byly provedeny kreace dospělého careviče Alexeje (Veaceslav Burlac), jeho výkon měl špičkové parametry. Neobyčejně přirozeně působila v 2. obraze malá Anastasie v provedení žačky baletní školy Grishko Adéla Krandová. Všech šest představitelk Anastasiiných sester dostalo vděčné příležitosti, stejně jako tři šlechtici. Orchestr Státní opery řídil Pavel Šnajdr. Vynikla barvitě instrumentovaná Čajkovského partitura s velkým podílem koncertantních sól (housle, violoncello, flétna, klarinet, hoboj).“ (Vlasta Reittererová, Praha, Hudební rozhledy 3/2010)

Návštěvnost: 75, 7% při 16 reprízách

3. 1. 3. KONCERTY

■ Koncert Andy-Louisy Bogzy, 24. 5. 2010

Vynikající sopranistka, sólistka Státní opery Praha Anda-Louise Bogza vystoupila za klavírního doprovodu japonské pianistky Megumi Otsuky. Přednesla písně Chopina, Schuberta, Brahmse, Schumanna, Liszta, Dvořáka, Rachmaninova, Respighiho, Enesca, R. Strausse a za doprovodu violoncellistů orchestru SOP Heitora Villa-Lobose. Program doplnily skladby Chopina v podání renomovaného klavírního virtuosa Jana Simona.

Návštěvnost: 79, 3%

■ POCTA ANGELU NEUMANNOWI, 16. 12. 2010

Ke 100. výročí úmrtí Angela Neumanna (18. 8. 1838 – 23. 12. 1910), prvního ředitele Nového německého divadla (dnes Státní opera Praha), naplánovala SOP ještě za šéfa opery Rudolfa Krečmera slavnostní koncert z operního repertoáru Neumannovy éry v Novém německém

divadle. V áriích a předehrách z děl Richarda Wagnera, Ruggiera Leoncavalla, Gioacchina Rossiniho, Giuseppe Verdiho a Arriga Boita vystoupili sólisté SOP Anda-Louise Bogza, Christina Vasileva a Svatopluk Sem, orchestr a sbor Státní opery Praha, dirigoval Oliver Dohnányi. Sto let po své smrti patří Angelo Neumann k zapomenutým jménům divadelní historie, a proto považovala SOP za nutné připomenout tuto velkou osobnost, která po 22 let ovlivňovala kulturní život Prahy jako málokdo jiný a za jejíhož vedení si Nové německé divadlo vybuodovalo renomé významné evropské scény. V rámci oslav se 16. 12. rovněž uskutečnil pietní akt u hrobu A. Neumanna na Evangelickém hřbitově ve Strašnicích a vernisáž výstavy „Pocta Angelu Neumannovi“ z fondů dokumentačního střediska SOP. Koncert byl přijat s mimořádně příznivým diváckým ohlasem, nadšené ovace sklídili všichni sólisté, sbor i orchestr, ten zejména za brilantně zahranou předeheru k Rossiniho opeře Vilém Tell.

Návštěvnost: 88, 7%

3. 2. REPERTOÁR UMĚLECKÝCH SOUBORŮ

3. 2. 1. OPERA

V roce 2010 celkem 18 titulů

Představení	Premiéra	Počet představení SOP	Počet představení na jiných scénách	Celkem v roce 2010
Aida	2. 6. 1994	15		15
Carmen	11. 3. 2004	17		17
Don Quichotte	18. 3. 2010	11		11
Kouzelná flétna	20. 10. 1995	13		13
La bohème (Puccini)	23. 10. 2008	16		16
La traviata	5. 10. 2006	18		18
Lazebník sevillský	29. 9. 2005	7		7
Madama Butterfly	7. 3. 1985	12		12
Manon Lescaut	17. 5. 2007	4		4
Nabucco	28. 11. 1993	8		8
Netopýr	20. 12. 1991	1		1
Otello	28. 5. 2009	8		8
Rigoletto	14. 1. 1988	9		9
Rusalka	5. 5. 2005	12		12
Tosca	7. 6. 1999	14	2	16
Tristan a Isolda	20. 5. 2010	5		5
Turandot	15. 9. 1999	5		5
Vivat opereta!	2. 4. 2009	6		6
Celkem		181	2	183

3. 1. 2. BALET

V roce 2010 6 titulů

Představení	Premiéra	Počet představení SOP	Počet představení na jiných scénách	Celkem v roce 2010
Dáma s kaméliemi	23. 10. 2003	2		2
Fantom opery	10. 4. 2008	3		3
Labutí jezero	29. 3. 2007	24	3	27
Má vlast	4. 12. 2008	2		2
Popelka	16. 12. 2004	13	2	15
Spící krasavice	23. 1. 2010	16		16
Balet – představení dětské přípravy SOP (První krůčky)	14. 6. 2010	1		1
Balet – představení dětské přípravy SOP (Zvířátka a Petrovští)	21. 6. 2010	1		1
Celkem		62	5	67

Umělecká činnost SOP

3. 2. 3. KONCERTY

Představení	Premiéra	Počet představení SOP	Počet představení na jiných scénách	Celkem v roce 2010
Koncert Andy-Luisy Bogzy	24. 5. 2010	1		1
Pocta Angelu Neumannovi	16. 12. 2010	1		1
Vánoční koncert (Kühnův dětský sbor)	25. 12. 2010	1		1
Celkem		3		3

Celkem v roce 2010		246	7	253
---------------------------	--	------------	----------	------------

3. 3. OSTATNÍ AKCE

akce pořádané SOP + pronájmy

- 1.+ 2. Prague Ballet Gala, 8. a 9. 1. 2010
3. Ples v Opeře, 6. 2. 2010
4. Koncert mexického tenoristy Davida Lomeliho, 17. 3. 2010
5. Pavel Šporcl a Romano Stilo, 7. 6. 2010
6. Šance, 30. 5. 2010
- 7., 8., 9., 10. Labutí jezero – ALO diamonds Étoiles, 29., 30. 6., 1., 2. 7. 2010
- 11.+ 12. On Broadway: Helena Vondráčková, 20. a 21. 9. 2010
13. Český slavík Mattoni 2010, 27. 11. 2010
14. Johann Christian Bach: Amadis de Gaule, 1. 12. 2010
15. The Tap Tap v Opeře, 6. 12. 2010
16. + 17. Bílé Vánoce Lucie Bílé v Opeře, 13. 12. 2010 (2 koncerty)
18. – 40. Kudykam (24 představení)

Celkem zvláštních akcí: 40

Celkem SOP na domácí scéně v roce 2010: 286

3. 4. OCENĚNÍ UMĚLCŮ STÁTNÍ OPERY PRAHA

Nominace a ceny zveřejněné či udělené v roce 2010

■ Ceny Alfréda Radoka 2010

1. Nejlepší scénografie roku 2009 (Benjamin Britten: SMRT V BENÁTKÁCH)

Tom Schenk

2. Nejlepší mužský herecký výkon (nominace)

Alan Oke za roli Gustava von Aschenbacha (Benjamin Britten: SMRT V BENÁTKÁCH)

■ **Cena Sazky a Divadelních novin 2010** (nominace)
Nejlepší inscenace roku 2009

Benjamin Britten: SMRT V BENÁTKÁCH

■ **Dirigentská soutěž Dimitris Mitropoulos Competition 2010 v Aténách**

Dirigent Tomáš Brauner získal 3. cenu v jedné z nejprestižnějších světových soutěží v oboru dirigování – Dimitris Mitropoulos Competition 2010 v Aténách (29. 10.–3. 11. 2010). Součástí této ceny jsou koncerty s Vídeňským komorním orchestrem ve vídeňském Konzerthausu a s Orchestra of Colours v Athénách. Do letošního ročníku soutěže, jejíž porotě předsedal dirigent Claus Peter Flor, se přihlásilo 217 mladých umělců.

Nominace a ceny zveřejněné či udělené v roce 2011

■ Cena Thálie 2010

Christina Vasileva (udělení)

za ztvárnění titulní role v Janáčkově opeře Káťa Kabanová v Národním divadle

■ **Cena Thálie 2010** (nominace)

Andrea Kramešová a Veaceslav Burlac

za ztvárnění rolí Anastázie a careviče Alexeje v inscenaci Čajkovského baletu Spící krasavice – poslední dcera cara na scéně Státní opery Praha

■ **Cena Thálie 2010** (nominace)

Jakub Kettner

za ztvárnění role Sancha Panzy v inscenaci Massenetyvy opery Don Quichotte na scéně Státní opery Praha

3. 5. PROGRAMY KE ZVÝŠENÍ NÁVŠTĚVNOSTI

3. 5. 1. PR AKTIVITY

A. V zahraničí:

- Veškeré aktivity Státní opery Praha jsou uveřejňovány na nejvýznamnějším operním serveru *Operabase* (www.operabase.com). Tento server je překládán do více než dvaceti jazyků, a jeho prostřednictvím se tak o Státní opeře Praha mohou dozvědět zájemci prakticky na celém světě.
- recenze v zahraničních odborných časopisech a denících: Německo – Das Opernglass, Opernwelt, Orpheus, Frankfurter Allgemeine Zeitung, Die Tageszeitung Berlin; Rakousko – Der Neue Merker, Bühne; Francie: Music & Opera, Diapason; Velká Británie: Opera, Opera Now; Itálie: L'opera; USA: Opera News a Musical America.com
- napojení prodejního softwaru SOP on-line na zahraniční prodejní systémy a sítě
- e-ticket (prodej elektronických vstupenek)
- propojení webových stránek Státní opery Praha se zahraniční (i domácí) prodejní sítí pomocí „middlewaru“
- plnohodnotná německá a anglická podoba webových stránek
- zapojení SOP do sociálních sítí Facebook a Twitter

B. V České republice:

- Výrazně byla prohloubena spolupráce s kulturními portály www.operaplus.cz, www.scena.cz a www.kult.cz, internetovými servery www.novinky.cz, www.lidovky.cz, www.idnes.cz a www.tyden.cz a tiskovou agenturou Mediafax

- Inzerce v tisku, rozhlasu i na internetu: (Česká kultura, Hudební rozhledy, Harmonie, Art and Antiques, Český rozhlas – Radiožurnál, Vltava) + prostřednictvím mediálních partnerů (Právo + novinky.cz, Prager Zeitung, The Prague Post, Instinkt, Týden, Radio Classic, M.I.P., EuroAWK, pressweb.cz, tschechien-online).
- Dlouhodobá spolupráce s médii formou reportáží, soutěží, rozhovorů (denní tisk, odborné hudební časopisy Hudební rozhledy a Harmonie, časopisy Květy, Glanc, Instinkt, Týden, Reflex, Art and Antiques, Česká televize, Český rozhlas 3-Vltava, Český rozhlas 1-Radiožurnál, Radio Classic, Regina, TV Prima, TV Nova).
- Na základě smlouvy připravuje **Radio Classic** samostatné pořady o Státní opeře Praha, pravidelně vysílá kalendář z historie divadla a referuje o zajímavostech ze života umělců a celé instituce.
- **Česká televize** zařazuje zpravodajství o činnosti Státní opery Praha, především v kulturních magazínech, v pořadu Terra musica a v Událostech v kultuře a rovněž v pořadu Dobré ráno, kde se objevovaly zejména informace o operních a baletních premiérách a rozhovory s umělci. Česká televize odvysílala 20. 3. 2010 záznam galakoncertu k počtě Bohuslava Martinů, který natočila v říjnu 2009.
- soutěže o vstupenky na představení v rámci televizních pořadů Dobré ráno s Českou televizí, v pořadech Českého rozhlasu, Radio Classic a Radiožurnálu a na kulturním portálu www.operaplus.cz.
- v průběhu roku 2010 výrazně zintenzívněla **mediální kampaň v základních a středních školách**. Pro školy jsou připravovány výhodné nabídky a počet zájemců se neustále zvyšuje. K neaktivnějším školám patří ZŠ v Říčanech, ZŠ Korunovačnická, ZŠ Hostýnská, ZŠ Sázavská, Gymnázium Čakovice a Budějovická. Zcela mimořádný zájem byl o novou inscenaci Massenetovy opery Don Quichotte. Rovněž Balet Státní opery Praha se systematicky věnuje spolupráci s několika pražskými i mimopražskými školami. Žáci, studenti a jejich pedagogové ze škol základních, středních odborných, gymnázií i základních uměleckých několikrát do roka navštěvují za zvýhodněných cenových podmínek vybraná představení baletu SOP. Okruh zájemců se stále rozrůstá, z původního počtu asi pěti škol, které opakovaně projevují o návštěvy baletních představení zájem, se počet navýšil na několik desítek. Pro mnohé z dětí i studentů jde o první setkání s operou a baletem, často také o první setkání s velkým kameným divadlem.
- **Webové stránky Státní opery Praha** jako neúčinnější nástroj mediální propagace jsou neustále rozšiřovány, doplňovány a aktualizovány. Facebook a Twitter je samozřejmostí. Stránky jsou přístupné na adrese www.opera.cz, ale i dalších doménách <http://operaprague.com>; <http://staatsoper-prag.com>; <http://opera-de-prague.com/>; www.sop.cz. V roce 2010 se uskutečnilo 585 918 návštěv ze 172 zemí celého světa (v roce 2009 to bylo 583 114 návštěv ze 169 zemí) a počet stále stoupá. Webové stránky dále zprostředkovávají internetový obchod (e-shop), kde si návštěvníci mohou zakoupit programy k představení, premiérové plakáty, pohlednice, ročenky a další publikace z produkce SOP. Nabízejí také krátké video ukázky z představení, interaktivní pohled do interiéru budovy a virtuální prohlídku divadla.
- **Facebook**
Dne 21. 8. 2009 byly založeny oficiální stránky Státní opery Praha na Facebooku, které informují o aktuálním dění v SOP. K 22. 4. 2011 má Státní opera Praha 1808 fanoušků na facebooku, jejich počet stoupá každý den.

3. 5. 2. MARKETING

- Agentura Bohemia Ticket od samotného vzniku Státní opery Praha v roce 1992 bezplatně vybavila SOP špičkovým softwarem na prodej vstupenek včetně bezplatného servisu a upgradu tohoto systému. Tato špičková technologie umožňuje on line napojení Státní opery Praha na tuzemské i zahraniční prodejní systémy. Mimo to umožňuje propojení cca 200 prodejních míst v České republice (včetně téměř všech největších hotelů v Praze a řady tuzemských cestovních kanceláří) na prodejní software v pokladně SOP. Tento otevřený systém poskytuje zájemcům z celého světa přístup k zakoupení vstupenek na celou sezonu on line pomocí internetu velice jednoduchým způsobem včetně zaplacení a vytištění E-ticketu doma v počítači. Otevřenost tohoto systému, který má divadlo bezplatně k dispozici, přinesla v minulosti a obzvláště v roce 2010 velice dobré výsledky i v porovnání s ostatními srovnatelnými divadly. Agentura Bohemia Ticket neposkytuje SOP pouze prodejní software, ale aktivně se podílí na obchodní politice divadla, a to po celou dobu existence samostatné Státní opery Praha. Aktivně se podílí nejenom na cenové politice, systému předplatného, ale i citlivě na tvorbě repertoárového plánu z hlediska obchodního tak, aby SOP měla dostatečné množství finančních prostředků k realizaci svých dramaturgických záměrů.

■ Předplatné v sezoně 2010/2011

Předplatné na sezonu 2010/2011 dosáhlo rekordní úrovně v celkovém příjmu **6 372 270 Kč, což je o 257 810 Kč více než v uplynulé sezoně.**

Celkový počet předplatitelů byl 7892 v 16 abonentních řadách (Premiéry, Světové operní hity, Velká řada, Malá řada, Rodiny, Odpoledne v opeře, Seniorská řada 1 a 2, Nové inscenace, Studentská, Divadlo pro děti, Cyklus pro školy + 4 cykly Vánoční dárek (To nejlepší z klasiky, Příjemné večery pro každého, Dětem pro radost, Romantické večery), což je nejvíce v historii SOP. Oproti běžným cenám vstupenek jsou zvýhodněny od 30 % do 60 %. Průměrná cena vstupenky v rámci předplatného činí 221 Kč, což je o 10 Kč více než v uplynulém roce.

Celkový příjem z předplatného představuje **8,3 %** z celkových tržeb. Na předplatné bylo prodáno celkem **28 831 míst**, což je cca **15,8 %** z celkových prodaných míst.

V souvislosti s větší a lepší propagací, ale především dřívějším zahájením prodeje předplatného se podařilo SOP pokračovat v pozitivním vývoji předplatného v posledních letech. Předplatné dosáhlo úrovně, která nemá v historii SOP obdoby. Je však třeba upozornit na fakt, že ceny některých abonentních řad mají dumpingovou úroveň a řadu let se nemění. Při nepatrném zvýšení cen lze dosáhnout zvýšení příjmu z předplatného bez problému cca o 20 %.

■ Další mimořádné akce a nabídky

Státní opera Praha nabízí vybraným cílovým skupinám v Praze i ČR divadelní prostory k mimořádným akcím, a to včetně zadaných představení či pro natáčení reklamních spotů a filmů. Pro obchodní ad. partnery je připravena česko-anglická brožura s konkrétními nabídkami na spolupráci.

3. 6. OPATŘENÍ PRO ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÉ OBČANY

Řešení zvláštních bezbariérových přístupů je vzhledem k architektuře historického objektu velmi problematické. Přesto je zdravotně handicapovaným občanům věnována náležitá pozornost, která spočívá ve vyčlenění zvláštních míst, ochotné pomoci uvaděček apod. V roce 2006 byl v rámci další etapy rekonstrukce budovy nově zřízen bezbariérový vchod pro zdravotně handicapované diváky a příslušné sociální zařízení.

3. 7. SYSTÉM CENOVÉHO ZVÝHODNĚNÍ

■ Mládež je vedle dalších aktivit SOP motivována k návštěvám operních a baletních představení dlouhodobým systémem slev, a to ve třech formách. První, dosahující výše až 60%, je spojena se zakoupením celoročního abonentního cyklu „Studentská řada“, který je v prodeji vždy od března do května na následující divadelní sezonu. Druhou představují všechny vstupenky na II. balkon, které mohou držitelé karty ISIC (International Student Identity Card) zakoupit se slevou 50%. Třetí umožňuje získat všem studentům středních a vysokých uměleckých škol vstupenky na II. balkon za symbolickou cenu 20 Kč. Kromě toho je zde možnost získat tyto vstupenky za 20 Kč pět minut před představením kamkoliv, tedy i do přízemí.

■ Sleva 50% pro seniory při nákupu vstupenek na II. balkon.

■ Držitelům průkazů ZTP a ZTP-P a jejich doprovodu jsou poskytovány 50% slevy, a to na všechna představení.

Díky cenové politice Státní opery Praha je zhruba třetina kapacity divadla cenově běžně dostupná tuzemskému publiku.

3. 8. PROGRAMY PRO DĚTI A MLÁDEŽ

- **Mimořádně úspěšný projekt Státní opery Praha dětem „Hurá do Opery“**, určený pro žáky 1. stupně základních škol. Jedná se o cykly šesti návštěv (od listopadu do května), které zahrnují program od nahlédnutí do zákulisí velkého operního divadla až po seznámení se světem operní hudby formou scénických ukázek v provedení členů opery a baletu SOP. Absolventi prvního cyklu navštěvují druhou sérii „Hurá do Opery II.“. Na závěr obou cyklů je zařazena návštěva dopoledního operního představení. Zájem o oba projekty převyšuje několikanásobně provozně-technické možnosti SOP.
- **Dětská představení ve Státní opeře Praha.** V trendu posílit aktivní zájem dětí a mládeže o hudební divadlo pokračuje Státní opera Praha nejen v dramaturgické linii (uvádění titulů pro rodiny s dětmi), ale také rozšířením nabídky pro abonenty (tři cíleně zaměřené cykly s názvem Rodiny, Odpoledne v opeře, Divadlo pro děti). Pro mládež byla vypsána abonentní řada s názvem Studentská.
- **Baletní školy pro děti.** Při Státní opeře Praha působí dva samostatné subjekty: Baletní příprava Grishko (od sezony 2010/11 s novým názvem „Děti Terpsichory“) vedená Pavlínou Ďumbalovou a Baletní škola Olgy Kyndlové při Státní opeře Praha. Vybrané děti se uplatňují i na scéně Státní opery Praha, v současné době mj. v operách Kouzelná flétna, Madama Butterfly, Carmen, Bohéma a v baletech Labutí jezero a Spící krasavice – poslední dcera cara.
V závěru sezony 2009/2010 děti vystoupily ve dvou samostatných projektech. Baletní škola Olgy Kyndlové při Státní opeře Praha připravila 14. 6. 2010 slavnostní večer k 15. výročí založení školy s názvem „První krůčky“, ve kterém vystoupili vedle dětí i bývalí žáci této baletní školy, dnes studenti a absolventi tanečních konzervatoří. Baletní příprava Grishko připravila 21. 6. 2010 program, v němž děti spolu se sólisty a členy baletního souboru SOP vystoupily v půvabné adaptaci klasické pohádky Zvířátka a Petrovští, části oblíbeného baletu Oskara Nedbala Z pohádky do pohádky.
- Tradicí je rovněž spolupráce s Kühnovým dětským sborem a chlapeckým sborem Pueri gaudentes. Děti vystupují v inscenacích Státní opery Praha (Kouzelná flétna, Carmen, Turandot, Bohéma ad.) a dostávají i příležitost k samostatným koncertním vystoupením o Vánocích. Vedle výše zmíněného projektu Hurá do opery je to další cesta, jak získávat budoucí operní diváky: děti mají možnost seznámit se podrobně se zákulisím, vystupovat na jevišti a řada z nich se pak v dospělém věku vrací do naší opery jako věrní diváci.

3. 9. VÝZNAMNÉ UDÁLOSTI V SOP, VÝSTAVNÍ A EDIČNÍ ČINNOST

3. 9. 1. VÝZNAMNÉ UDÁLOSTI

- V den premiéry Wagnerovy opery Tristana a Isoldy 20. 5. byla na 1. balkóně v historické budově SOP odhalena busta Richarda Wagnera. Tento akt byl společným projektem Státní opery Praha a Společnosti Richarda Wagnera Praha, financovaný rovnoměrně oběma subjekty a směřovaný mj. k mezinárodnímu wagnerovskému kongresu v roce 2012 v Praze. Autorem busty je mladý umělec Václav Krčál, který se stal jednoznačným vítězem vypsané soutěže. Slavnostním odhalením busty se tak Richard Wagner vrátil symbolicky do budovy, v níž byl v padesátileté éře Nového německého divadla (1888–1938) významným autorem.
- V roce 2010 pokračoval operní soubor SOP ve spolupráci s Beseto Opera v korejském Soulu, zahájené v roce 2004. Ve dnech 3.–7. 7. 2010 vystoupili sólisté Státní opery Praha v Seoul Arts Center ve čtyřech představeních Bizetovy Carmen. V rámci programu ke 20. výročí navázání diplomatických vztahů mezi Jižní Koreou a Českou republikou vystoupili 5. 10. 2010 korejští sólisté v představení Carmen ve Státní opeře Praha. Představení se konalo pod záštitou velvyslance Korejské republiky v České republice, Jeho Excellence pana Gabriela Oha.

- Během roku 2010 byla uzavřena jednání o již desátém hostování Státní opery Praha v Japonsku (říjen 2011, inscenace Pucciniho opery Tosca) a o hostování na Mezinárodním operním festivalu v maďarském Miškolci (12. 6. 2011, Giuseppe Verdi: Otello), kde SOP vystoupila již v červnu 2001 (Verdi: Aida) a v červnu 2006 (Leoncavallo: Bohéma).
- U příležitosti životního jubilea Soni Červené udělila Státní opera Praha této významné pěvkyni čestné členství SOP, a to 4. 9. 2010 před představením Bizetovy Carmen. Právě titulní role Carmen patřila ke světově uznávaným kreacím Soni Červené. Jako Carmen hostovala paní Červená i na jevišti dnešní Státní opery Praha, tehdy Smetanova divadla (1955, 1956). Předání čestného členství se odehrálo za velkého zájmu široké veřejnosti, tisku a televize.
- I v roce 2010 pokračovala spolupráce s Mezinárodním hudebním festivalem Pražské jaro a s Mezinárodním operním festivalem Smetanova Litomyšl. Pražské jaro si do svého programu vybralo inscenaci Masseneta Dona Quichotta (2. 6. 2010), na Smetanově Litomyšli hostovala SOP s inscenacemi Pucciniho opery Tosca (24. a 25. 6. 2010) a s Čajkovského baletem Labutí jezero (26., 27. a 28. 6. 2010). Podle sdělení organizátorů byla představení SOP vyprodána v den zahájení předprodeje vstupenek, a proto k původně plánovaným dvěma představením Labutího jezera byl přidán další termín 28. 6. Vystoupení obou souborů SOP se setkala s nevšedním diváckým ohlasem.
- Sólisty mezinárodního významu, kteří v roce 2010 hostovali v běžném operním repertoáru, jsou mj. bulharská sopranistka Jordanka Derileva, britská sopranistka Elizabeth Connell, kanadský tenorista Mario Zhang nebo turecký tenorista Efe Kislali. Z dirigentů to byli především Hilary Griffiths (Británie), Heiko Matthias Förster (Německo), Enrico Dovico (Itálie) a Ondrej Lenárd (Slovensko). Velkou posilou baletního souboru se v roce 2009 stala americká sólistka Rebecca King a moldavský tanečník Veaceslav Burlac.

3. 9. 2. KONCERTY, PŘEDSTAVENÍ

■ Prague Ballet Gala, 8. a 9. 1. 2010

Mezinárodní balet Praha uvedl ve Státní opeře Praha 8. a 9. 1. 2010 již popáté unikátní přehlídku světového baletního umění s názvem Prague Ballet Gala. Projekt se konal pod záštitou primátora hlavního města Prahy Pavla Béma a Ministerstva kultury České republiky.

■ Ples v Opeře, 6. 2. 2010

Stejně jako v roce 2009 i tento Ples v Opeře pořádal německý dirigent Friedemann Riehle (Prague Classics s.r.o.) ve spolupráci se Státní operou Praha. Významnými hosty plesu byli starosta města Vídně, Dr. Michael Häupl, český velvyslanec v Rakousku, J. E. RNDr. Jan Koukal a velvyslanec Rakouské republiky v ČR, J. E. Dr. Ferdinand Trauttmansdorff. Program plesu doplnila charitativní tombola, jejíž výtěžek 110.000 Kč byl předán Českému červenému kříži.

■ Koncert mexického tenoristy Davida Lomeliho, 17. 3. 2010

Nabídku vedení Státní opery Praha využila renomovaná agentura Nachtigall Artists Management k vůbec prvnímu vystoupení v České republice mladého mexického pěvce, který je zahraničním tiskem označován za „nejlepšího Pucciniho Rodolfa od dob Luciana Pavarottiho“. Na koncertě se představil za doprovodu Severočeské filharmonie Teplice pod taktovkou jejího šéfdirigenta Charlese Olivieri-Munroa. Ten ve Státní opeře Praha debutoval necelý rok předtím, na mimořádně úspěšném koncertě Bohuslav Martinů Gala (1. a 2. 10. 2009).

■ Burza mladých zpěváků, 19. 4. 2010

Celodenní burzu mladých zpěváků do 35 let pořádá na scéně Státní opery Praha již řadu let Jednota hudebního divadla ve spolupráci se Státní operou Praha za podpory Ministerstva kultury ČR a Nadace Život umělce. Studenti a absolventi uměleckých škol prakticky z celého světa se zde mohou představit zástupcům divadel, agentur i kritické a teoretické obci.

■ Projekt Šance, 30. 5. 2010

Ve spolupráci se Státní operou Praha koncert Projektu Šance, o. s., prvního preventivního a humanitárního programu pro komerčně sexuálně zneužívané děti a mládež. Charitativní koncert souboru 4tet Jiřího Korna na pomoc dětem ulice.

■ Pavel Šporcl a Romano Stilo, 7. 6. 2010

Koncert oblíbeného houslového virtuose s bratislavskou cikánskou cimbálovou kapelou Romano Stilo a symfonickým orchestrem Bon Art Pops. Pořádala společnost Bon Art Production.

■ Labutí jezero – ALO diamonds Étoiles, 29., 30. 6., 1., 2. 7. 2010 (4 představení)

Iniciátorem prvního ročníku ALO diamonds Étoiles, který se konal v SOP, byla Společnost Mezinárodní balet Praha. V představení Čajkovského baletu Labutí jezero účinkovali přední sólisté slavných světových souborů, mj. Yolanda Correa a Yoel Carreño z Kubánského národního baletu a Alina Somova a Leonid Sarafanov z petrohradského Mariinského divadla. Všechny čtyři večery se staly exkluzivní baletní událostí.

■ XVIII. Verdi Festival, 19. 8. – 29. 8. 2010

Tradiční festival, jímž Státní opera Praha zahajuje od roku 1993 své divadelní sezony. K zajímavým zahraničním hostům patřili italský dirigent Roberto Paternostro, německý dirigent Heiko Mathias Förster, britský dirigent Hilary Griffiths, bulharská sopranistka Jordanka Derileva, korejská sopranistka Wonsin Lee či turecký tenorista Efe Kislali.

■ On Broadway: Helena Vondráčková, 20. a 21. 9. 2010

Koncert Heleny Vondráčkové s doprovodem velkého symfonického orchestru, na němž zpěvačka představila svůj muzikálový repertoár doplněný o filmové hity. Pořádala společnost Wolf Star Production.

■ Český slavík Mattoni 2010, 27. 11. 2010

Desáté vyhlášení ankety o Českého slavíka se opět uskutečnilo ve Státní opeře Praha. Anketu pořádala agentura Musica Bohemica, přímý přenos odvysílala televize Nova.

■ Johann Christian Bach: Amadis de Gaule, 1. 12. 2010

Koncertní provedení poslední opery Johanna Christiana Bacha. Účinkoval orchestr a sbor Musica Florea, Solamente Naturali a zahraniční sólisté, dirigoval Didier Talpain. Pořádaly Francouzské instituty v Praze a Bratislavě a Palazetto Bru Zane.

■ The Tap Tap v Opeře, 6. 12. 2010

Benefiční mikulášský koncert hudební skupiny studentů s tělesným handicapem The Tap Tap. Výtěžek ze vstupného byl věnován na technické vybavení vzdělávacího centra STUDEO. Koncert, který se konal k 20. výročí založení Nadace Jedličkova ústavu, zaštitila Státní opera Praha jako generální partner.

■ Bílé Vánoce Lucie Bílé v Opeře, 13. 12. 2010 (2 koncerty)

Koncerty v rámci předvánočního turné nejpopulárnější české pěvecké hvězdy Lucie Bílé. Záštitu nad koncertním turné převzal arcibiskup pražský Mons. Dominik Duka. Pořádal Bon Art Production a Wolf Star Production.

■ České Vánoce s Kühnovým dětským sborem, 25. 12. 2010

Na tradičním vánočním koncertě vystoupil Kühnův dětský sbor, který účinkuje již řadu let pravidelně v představeních Státní opery Praha. Za řízení prof. Jiřího Chvály a ve spolupráci s Danielem Wiesnerem (klavír) a Gabrielou Kubátovou (housle) uvedl skladby Václava Trojana, Zdeňka Lukáše, Bohuslava Martinů, Petra Ebena, Jana Hanuše a Vítězslava Nováka.

■ Kudykam (24 představení)

Státní opera Praha realizovala z iniciativy bývalého ministra kultury ČR Václava Jehličky koprodukcí představení lyrikálu Kudykam autorů Michala Horáčky a Petra Hapky.

3. 9. 3. VÝSTAVY

■ Výstava: Fotografie Tomáše Nosila

Výstava fotografií (celebrity) z titulních stránek časopisu Instinkt, mediálního partnera SOP.

2. balkon, 22. 10. 2009 – 25. 2. 2010

■ Výstava: Od Růženky k Anastázii

Výstava k nové inscenaci baletu Petra Iljiče Čajkovského Spící krasavice – poslední dcera cara – výběr dobových fotografií všech dosavadních inscenací Spící krasavice na scéně Státní opery Praha i fotografií z přípravy nejnovější podoby tohoto baletu v režii a choreografii Youri Vámosse.

1. balkon, 14. 12. 2009 – 25. 2. 2010

■ Výstava: La traviata / Portraits

U příležitosti 90. výročí prvního nového nastudování Verdiho opery na scéně bývalého Nového německého divadla, dnes Státní opery Praha. Ve fotografiích byly představeny významné interpretky titulní hrdinky od dob Nového německého divadla až po současnost.

1. balkon, 26. 2. – 9. 5. 2010

■ Výstava: Vzdálení slunci, vzdálení nářku dne

Výstava k uvedení opery Richarda Wagnera Tristan a Isolda ve Státní opeře Praha. Fotografie z inscenací v Novém německém divadle, z hostování drážďanské opery s Tristanem ve Smetanově divadle 26. 5. 1976 v rámci festivalu Pražské jaro ad.

1. balkon, 10. 5. – 29. 8. 2010

■ Výstava: Divadlo zrozené z nadšení

Časově nejkratší ucelenou etapu v minulosti dnešní Státní opery Praha představuje Divadlo, resp. Velká opera 5. května (1945–1948), jejichž význam se navzdory nedlouhé působnosti nesmazatelně zapsal nejen do historie tohoto domu, nýbrž celého českého divadelnictví. K 65. výročí vzniku Divadla 5. května připravilo dokumentační středisko Státní opery Praha výstavu, která na dvaceti panelech připomněla podstatnou část z operní a baletní produkce divadla.

1. balkon, 30. 8. – 13. 12. 2010

■ Výstava: Pocta Angelu Neumannovi

Ke 100. výročí úmrtí Angela Neumanna (18. 8. 1838 – 23. 12. 1910), prvního ředitele Nového německého divadla, dnes Státní opera Praha. Výstava z fondů dokumentačního střediska SOP (podobizny, divadelní cedule, scénické návrhy, rukopisy ad.).

1. balkon, 14. 12. 2010 – 6. 3. 2011

3. 9. 4. EDIČNÍ ČINNOST

■ Po mimořádném úspěchu prvního monumentálního dílu „Státní opera Praha – Historie divadla v obrazech a datech / Opera 1888-2003 (vydala Státní opera Praha a Slovart, 2004) byl v červnu 2010 vydán druhý neméně reprezentativní díl „Státní opera Praha – Historie divadla v obrazech a datech / Opereta a balet 1888-2008“. Představil operetu s taneční složkou jako významnou součást Nového německého divadla v letech 1888-1938 a balet jako svébytný fenomén v období Smetanova divadla a především Státní opery Praha.

■ Časopis Státní opery Praha

Státní opera Praha udržuje různými formami pravidelný kontakt se svými abonenty i běžnými návštěvníky svých představení, koncertů a dalších akcí. Jednu z nejdůležitějších funkcí měl **časopis Opera**. Seznamoval širokou veřejnost s uměleckou činností Státní opery Praha, přinášel aktuální informace o premiérách a přibližoval inscenační záměry v rozhovorech s hlavními tvůrci, dirigenty a režiséry, informoval o repertoáru, o výstavní činnosti i společenském dění, seznamoval se zákulisím divadla, v historickém seriálu postupně představoval slavné umělce v této divadelní budově od jejího založení v roce 1888. Zároveň sloužil jako významné médium propagace Státní opery Praha doma i v zahraničí.

Velký ohlas veřejnosti byl mimořádný, a to především díky zajímavě podávaným historickým seriálům, rozhovorům s výjimečnými umělci, hostujícími na scéně Státní opery, a v neposlední řadě i grafické atraktivnosti.

Časopis byl nabízen zdarma při všech představeních Státní opery Praha. Vycházel 4x do roka v česko-anglické podobě a obě verze byly publikovány i na internetových stránkách Státní opery Praha www.opera.cz. Časopis byl rovněž nabízen formou předplatného za cenu poštovního, a to pro zájemce jak z České republiky, tak zahraničí.

V roce 2010 vyšla pouze dvě čísla (Jaro, Léto), od sezony 2010/2011 nový ředitel Státní opery Praha MgA. Oliver Dohnányi vydávání časopisu pozastavil.

■ Programové brožury

- Don Quichotte (J. Massenet)
- Tristan a Isolda (R. Wagner)
- Spící krasavice – poslední dcera cara (P. I. Čajkovskij)
- Koncert Andy-Louisy Bogzy (24. 5. 2010)
- Pocta Angelu Neumannovi (16. 12. 2010)
- České Vánoce s Kühnovým dětským sborem (25. 12. 2010)
- Ročenka Státní opery Praha 2006 – 2008
- Brožura Předplatné Státní opery Praha 2010/2011

3. 9. 5. VÝHLED NA ROK 2011 A 2012

- V květnu 2012 se v Praze uskuteční Mezinárodní kongres společností Richarda Wagnera. Státní opera Praha byla požádána o spolupráci na této významné události a původně měla do jeho programu přispět třemi akcemi: zahajovacím koncertem 17. 5. na Žofíně, 19. 5. představením Wagnerovy opery Tristan a Isolda v SOP a 20. 5. závěrečným koncertem v SOP. Vzhledem k tomu, že nový ředitel Státní opery Praha MgA. Oliver Dohnányi další reprízy inscenace opery Tristan a Isolda z ekonomických důvodů zrušil, uskuteční se nakonec pouze slavnostní koncert 20. 5. 2012.
- Státní opera Praha intenzivně hledá mladé perspektivní umělce. Velkým objevem nejen pro pražskou scénu se stalo angažování mladičké Američanky Amber Wagner do role Brangäny v Tristanovi a Isoldě. Její fascinující výkon napověděl předzvěst velké mezinárodní kariéry, která se už začíná naplňovat: Amber Wagner byla angažována ve Washingtonské národní opeře do role Elsy ve Wagnerově Lohengrinovi. K posledním objevům na pražské operní scéně patří český basbarytonista Jakub Kettner, hostující v SOP od roku 2009, k opakovaným hostováním je zván vynikající slovenský tenorista Peter Berger. Z mladých českých sólistů se po několikerém úspěšném hostování stal od září 2009 stálým sólistou Státní opery Praha barytonista Svatopluk Sem, nejnovější posilou kmenového souboru opery je talentovaná mezzosopranistka Michaela Kapustová.
- Velký význam pro rozšiřování okruhu mladých hostujících pěvců má rovněž Burza mladých zpěváků do 35 let, kterou již několik let pořádá Jednota hudebního divadla ve spolupráci se Státní operou Praha za podpory Ministerstva kultury ČR a Nadace Život umělce. Studenti a absolventi uměleckých škol mají tak možnost předzpívat zástupcům operních divadel, uměleckých agentur i kritické a teoretické obci. Zájem je tradičně velký, kolem 60 interpretů z České republiky i zahraničí. V roce 2011 se Burza uskuteční ve Státní opeře Praha 11. dubna.
- Pro nové inscenace hledá Státní opera Praha zajímavé zahraniční inscenátory, kteří jsou finančně dostupní a přitom jsou umělecky suverénní. Sázkou na jistotu byla v roce 2009 Brittenova Smrt v Benátkách se zahraničním týmem v čele s výjimečným japonským režisérem Yoshi Oidou. Mimořádně šťastnou událostí se pro soubor Státní opery Praha stala první spolupráce s významným britským dirigentem Janem Lathamem-Koenigem na úspěšné inscenaci Wagnerovy opery Tristan a Isolda. Jan Latham-Koenig navázal se souborem oboustranně inspirující vztah a ve spolupráci pokračuje (na nové inscenaci Verdiho opery Trubadúr v květnu 2011). Výjimečnou událostí má všechny předpoklady stát se také hostování významného amerického operního režiséra a scenografa Thaddeuse Strassbergera, vítěze Evropské ceny pro operní režiséry za rok 2005 za inscenaci Rossiniho Popelky v Opera Ireland, který se v únoru 2012 ujme nastudování oper Sedlák kavalír Pietra Mascagniho a Komedianti Ruggiera Leoncavalla.

4. 1. HLAVNÍ ČINNOST SOP

(podle Zřizovací listiny Státní opery Praha ve znění ze dne 6. 3. 2002)

K naplnění svého poslání vykonává Státní opera Praha tyto hlavní činnosti:

- a) tvoří divadelní představení,
- b) zřizuje a provozuje umělecké soubory Státní opery Praha včetně uměleckých studií,
- c) spolupracuje v divadelní oblasti s právníckými a fyzickými osobami v tuzemsku i v zahraničí,
- d) pořizuje zvukové a zvukově obrazové záznamy divadelních představení Státní opery Praha i jiných představení spolupořádaných Státní operou Praha,
- e) vydává a rozšiřuje neperiodické publikace a periodický tisk i jiné tiskoviny, dále vydává, šíří a rozšiřuje zvukové a zvukově obrazové záznamy jejích a jí spolupořádaných představení na všech druzích nosičů,
- f) provozuje agenturní činnost v oblasti umělecké činnosti v tuzemsku i v zahraničí a v jejím rámci organizuje a sjednává umělecká turné uměleckých souborů Státní opery Praha a hostování tuzemských i zahraničních umělců či uměleckých těles, vykonává práva ke svým i jiným uměleckým akcím na základě licenčních smluv dle autorského zákona,
- g) pořádá kulturní akce, festivaly, umělecké soutěže a výstavy, včetně jejich technického zajištění i zajištění služeb zákazníkům, sjednává popř. zprostředkovává smlouvy o rozhlasovém a televizním vysílání těchto kulturních akcí, popř. o pořizování jejich zvukových a zvukově obrazových záznamů,
- h) vykonává kulturní, výchovnou a vzdělávací činnost,
 - i) poskytuje informační služby související s předmětem činnosti,
 - j) vystavuje originály a rozmnoženiny děl,
- k) zabezpečuje propagaci předmětu své činnosti, včetně výroby, vydávání, prodeje, pronájmu a půjčování propagačních materiálů v tuzemsku i zahraničí, prodeje a půjčování fotografií, kopií fotografií a kopií archiválií,
 - l) vytěžuje a zužitkovává databáze,
- m) vykonává činnosti vyplývající z předmětu činnosti a ve vztahu k zajištění provozu veřejně přístupných prostor, zejména
 1. prodává vlastní i nakoupené upomínkové předměty a další zboží propagující předmět činnosti Státní opery Praha s odpovídající uměleckou úrovní v tuzemsku a zahraničí, či zabezpečuje výrobu a prodej těchto předmětů v tuzemsku a zahraničí prostřednictvím třetích osob;
 2. poskytuje reklamní a propagační služby při prezentaci své činnosti;
 3. poskytuje bezúplatně i za úplatu další služby, vyplývající z předmětu činnosti;
 4. zabezpečuje kompletní scénografickou realizaci a výrobu výrobků všech profesí divadelní výroby a scénografie pro svá představení a jejich prodej vlastními zdroji i prostřednictvím třetích osob, a to v tuzemsku i v zahraničí;
 5. vyvíjí software potřebný pro provoz organizace a udílí svolení k jeho užití jiným uživatelům;
 6. zajišťuje předprodej a prodej vstupenek;
 7. organizuje a zprostředkovává prohlídky divadelních budov a zařízení organizace;
 8. provozuje občerstvení.

4. 2. VEDLEJŠÍ ČINNOST SOP

(podle Zřizovací listiny SOP ve znění ze dne 6. 3. 2002)

Státní opera Praha může vedle hlavní činnosti vykonávat v souladu s příslušnými právními předpisy jinou činnost, a to v rozsahu využití své volné kapacity. Jiná činnost slouží k lepšímu využití majetku, se kterým organizace hospodaří, a musí být sledována odděleně od hlavní činnosti. Předmětem jiné činnosti Státní opery Praha je

- a) poskytování služeb pro osobní hygienu a služeb souvisejících s péčí o vzhled osob,
- b) provozování silniční motorové dopravy nákladní a spedičních služeb v tuzemsku i v zahraničí,
- c) výroba, rozmnožování a nahrávání zvukových a zvukově obrazových záznamů pro jiné subjekty,
- d) zabezpečování kompletní scénografické realizace a provádění výroby a prodeje výrobků všech profesí divadelní výroby a scénografie v tuzemsku i v zahraničí pro jiné subjekty.

4. 3. KOLEKTIVNÍ SMLOUVA

Kolektivní smlouva mezi vedením Státní operou Praha a jednotlivými odborovými organizacemi, podepsaná 2. 1. 2007, dodatek ze 14. 10. 2008, byla i v průběhu roku 2010 plně dodržována.

4. 4. SPISOVÝ A SKARTAČNÍ ŘÁD

Spisový a skartační řád včetně spisového a skartačního plánu byl zpracován Dokumentačním střediskem SOP a vešel v platnost 26. 3. 2007. Všechny vnitřní útvary SOP se plně řídí jeho zněním. Skartační řízení probíhá ve spolupráci a se souhlasem Národního archivu ČR.

5. HOSPODAŘENÍ SOP ZA ROK 2010

Státní opera Praha má právo k hospodaření se třemi objekty, tj. historickou budovou, provozní budovou a skladem dekorací v městské části Praha 9 – Čakovice. Všechny jmenované objekty se odepisují, protože jsou v účetnictví organizace oceněny. Historická budova je zapsaná ve státním seznamu nemovitých národních kulturních památek pod č. 1–1314 a provozní budova byla prohlášena za kulturní památku. Kostýmní výpravy se nacházejí v pronajatém skladu v Praze 10 – Strašnice. Organizace nemá majetek zatížený věcnými břemeny, vyjma těch, které jsou ze zákona, tj. rozvody tepla, plynu a vody. Státní opera Praha nemá pohledávky, které jsou předmětem právního vymáhání. Státní opera Praha nečerpala finanční prostředky na programy nebo projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie ani jiné mimorozpočtové prostředky.

5. 1. PŘÍJMY A VÝDAJE

Údaje o příjmech a výdajích jsou uvedeny v závazné příloze č. 1 včetně plnění závazných limitů státního rozpočtu.

Přehled rozepsaných závazných ukazatelů pro rok 2010 (v tisících Kč):

Ukazatel	Rozpočet		Skutečnost
	schválený	po změnách	
A	1	2	3
Platy zaměstnanců	95 086	95 178	96 974
Ostatní osobní náklady	1 950	1 950	1 434
Příspěvek na provoz od zřizovatele	139 069	139 194	147 725
v tom – kulturní aktivity	0	0	0
Odvod z odpisů do státního rozpočtu	4 000	4 000	4 000
Přepočtený počet zaměstnanců	378	378	367
Systémové dotace na investice financované z programu ISPROFIN	0	12 080	12 080

V roce 2010 čerpala Státní opera Praha finanční prostředky z programu ISPROFIN ve výši 12 080 tis. Kč na akci „SOP – rekonstrukce energocentra“, během které byla dokončena rekonstrukce zdrojů tepla a chladu započatá v roce 2009.

Vlastní výnosy organizace činily **105 017 tis. Kč**.

V průběhu roku byly provedeny celkem 4 úpravy schváleného rozpočtu na rok 2010:

- I. úpravou** byly snížen příspěvek na činnost o **1371 tis. Kč** a současně o tuto částku byly sníženy osobní náklady. Úprava byla provedena v návaznosti na Usnesení vlády ČR č. 54/2010 ze dne 18. ledna 2010 o výdajových opatřeních k dodržení schváleného deficitu státního rozpočtu na rok 2010.
- II. úpravou** byly poskytnuty finanční prostředky na část investiční akce – Rekonstrukce energocentra – ve výši **12 080 tis. Kč**. Akce byla ukončena v měsíci říjnu a měla by přinést v budoucnosti úsporu nákladů při výrobě tepla, chladu a TUV.
- III. úpravou** rozpočtu byly navýšeny osobní náklady o částku **136 tis. Kč**
- IV. úpravou** rozpočtu byly navýšeny osobní náklady o **1 360 tis. Kč**.

Příspěvek zřizovatele, Ministerstva kultury České republiky, byl 139 194 tis. Kč.

5. 2. POČET PŘEDSTAVENÍ

5. 2. 1. NA SCÉNĚ STÁTNÍ OPERY PRAHA

Na scéně Státní opery Praha se v roce 2010 uskutečnilo celkem 286 představení (včetně 40 akcí externích pořadatelů). Z toho bylo **celkem vlastních 246 představení**, což je o 11 představení méně než v roce 2009. Nižší počet představení byl v letech 2009 a 2010 částečně zapříčiněn hostováním lyrikálu Kudykam na scéně SOP. Z celkového počtu 246 představení odehraných na domácí scéně bylo **181 operních představení, 3 koncerty a 62 představení baletních**. O vývoji počtu a struktury představení svědčí následující přehled za posledních pět let:

	opera	balet	koncert	celkem
2006	211	49	4	264
2007	188	57	5	250
2008	195	59	7	261
2009	183	46	6	235
2010	181	62	3	246

5. 2. 2. V ČESKÉ REPUBLICĚ

Operní soubor

Operní soubor uskutečnil v roce 2010 v tuzemsku 2 představení.

Litomyšl (Mezinárodní operní festival Smetanova Litomyšl)

G. Puccini: TOSCA

24. a 25. 6. 2010 (2 představení)

Baletní soubor

Baletní soubor uskutečnil v roce 2010 v tuzemsku 3 představení.

Litomyšl (Mezinárodní operní festival Smetanova Litomyšl)

P. I. Čajkovskij: LABUTÍ JEZERO

26., 27. a 28. 6. 2010 (3 představení)

5. 2. 3. V ZAHRANIČÍ

Operní soubor

Operní soubor uskutečnil v roce 2010 v zahraničí celkem 4 představení.

Jižní Korea, Soul (Seoul Arts Center)

G. Bizet: CARMEN (sólisté SOP)

3., 4., 6. a 7. 7. 2010 (4 představení)

Baletní soubor

Baletní soubor uskutečnil v roce 2010 v zahraničí 2 představení.

Itálie, Ravenna Teatro Comunale

S. Prokofjev: POPELKA

7. a 8. 2. 2010 (2 představení)

Počet představení na scéně SOP, v České republice a v zahraničí celkem:

Operní soubor: 187 představení

Baletní soubor: 67 představení

Koncerty: 3

Akce externích pořadatelů: 40

Počet představení celkem: 297

5. 3. NÁVŠTĚVNOST

V roce 2010 zhlédlo představení SOP na domácí scéně v Praze **182 963 diváků**, což je **o 6703 diváků více** než v roce 2009. Na zahraničních turné shlédlo operní a baletní představení SOP přes **11 950 diváků**, na tuzemských zájezdech navštívilo operní představení přes **5340 diváků**.

Celková návštěvnost představení obou souborů SOP na domácí scéně, v Čechách a zahraničí bylo více než **200 253 diváků, tj. 73,5% návštěvnost**.

(Celkem nabízených míst: 272 608, celkem prodaných míst: 200 253)

5. 3. 1. CELKOVÁ PRŮMĚRNÁ NÁVŠTĚVNOST V SOP

Celková průměrná návštěvnost na domácí scéně dosáhla 71,7 %, což lze s přihlédnutím k faktu, že se jednalo o období probíhající celosvětové ekonomické krize a s tím spojeným poklesem „západních“ zahraničních návštěvníků Prahy, považovat za úspěch. Návštěvnost opery byla 71,6 %, baletu 71,8 % a koncertů 76,9 %. Nejvyšší návštěvnost byla netradičně v lednu (79,8 %) vzhledem k zadaným představením festivalu Prague Winter, nejnižší tradičně v srpnu (53,6 %). Z pohledu návštěvnosti byla nejúspěšnější (kromě Netopýra) opera Carmen s návštěvností 81,5 % při 17 reprízách a Tristan a Isolda s návštěvností 78,7 % při 5 reprízách. V porovnání průměrného počtu prodaných vstupenek na jedno představení s výsledky Národního divadla vychází Státní opera Praha lépe. Na operní představení SOP bylo v průměru prodáno 743 vstupenek, což je o 82 vstupenek více než v ND, u baletního představení pak SOP prodala v průměru 745 vstupenek, což je o 229 vstupenek více než ND.

5. 3. 2. STRUKTURA NÁVŠTĚVNÍKŮ V SOP

V zásadě lze opakovat závěry roku 2008, kdy se v průběhu 4. čtvrtletí začaly projevovat dopady celosvětové hospodářské krize. V uplynulých dvou letech dochází k posílení domácích návštěvníků na úkor zahraničních diváků. Tato tendence byla ovlivněna zásadní změnou struktury zahraničních návštěvníků České republiky a Prahy. Celkový počet zahraničních turistů zůstal v podstatě stejný, ale byl zaznamenán značný úbytek západních turistů ve prospěch turistů ze Slovenska, Polska, Ukrajiny a Ruska. Tato změna v klientele má dopad nejen na dražší hotely a restaurace, ale bohužel i na návštěvnost SOP. Návrat domácího publika je také výsledkem skladby dramaturgického a repertoárového plánu, prezentace SOP a cenové politiky včetně předplatného. Vždyť cca třetina kapacity divadla má na běžná představení výši vstupného od 100 do 400 Kč, což je jistě přijatelná cena ve vztahu ke kvalitě těchto míst. Navíc SOP drží vstupné v posledních letech v zásadě na stejné úrovni.

5. 3. 3. NEJHRANĚJŠÍ TITULY V SOP

LABUTÍ JEZERO	24x
LA TRAVIATA	18x
CARMEN	17x
BOHÉMA	16x
SPÍCÍ KRASAVICE	16x
AIDA	15x

5. 3. 4. NEJVYŠŠÍ PRŮMĚRNÁ NÁVŠTĚVNOST V SOP

NETOPÝR	100 %	(při 1 repríze)
CARMEN	81,5 %	(při 17 reprízách)
MÁ VLAST	80,2 %	(při 2 reprízách)
TRISTAN A ISOLDA	78,7%	(při 5 reprízách)
NABUCCO	77%	(při 8 reprízách)
KOUZELNÁ FLÉTNA	76,8%	(při 13 reprízách)

5. 4. TRŽBY

5. 4. 1. CELKOVÉ TRŽBY ZA PŘEDSTAVENÍ NA SCÉNĚ V SOP

Celková tržba ze vstupného na domácí scéně představuje částku **77 412 196,- Kč**, což je **o 4 003 287 Kč více než v roce 2009**. Z hlediska obchodního byl nejuspěšnějším měsícem tradičně prosinec, kdy celková tržba dosáhla výše 10 382 502 Kč při 29 představeních.

5. 4. 2. PRŮMĚRNÉ TRŽBY ZA PŘEDSTAVENÍ V SOP

Průměrná tržba na jedno představení je **314 684 Kč**, což je **o 2306 Kč více než v roce 2009**. Celková průměrná tržba opery je 349 408 Kč, baletního představení 225 579 Kč a koncertů 61 165 Kč. Vzhledem k tomu, že se jednalo o období probíhající celosvětové ekonomické krize a s tím spojeným podstatným poklesem „západních“ zahraničních turistů v Praze, je nutno tento výsledek považovat za velmi dobrý.

Průměrná tržba za operní představení SOP je o cca 67 000 Kč vyšší než na operní představení Národního divadla. U baletního představení je průměrná tržba v SOP vyšší cca o 72 000 Kč ve srovnání s baletem ND.

5. 4. 3. NEJVYŠŠÍ PRŮMĚRNÁ TRŽBA ZA PŘEDSTAVENÍ V SOP

Nejvyšší průměrná tržba na jedno představení byla v prosinci (358 017 Kč), nejnižší v březnu (265 199 Kč) v období hostování lyrikálu Kudykam.

Opera

NETOPÝR	1 000 000 Kč (1x Silvestr)
NABUCCO	452 969 Kč (8 repríz)
CARMEN	430 355 Kč (17 repríz)
LA TRAVIATA	421 337 Kč (18 repríz)

Balet

LABUTÍ JEZERO	270 077 Kč (24 repríz)
MÁ VLAST	261 229 Kč (2 reprízy)
FANTOM OPERY	233 437 Kč (3 reprízy)
SPÍČÍ KRASAVICE	212 376 Kč (16 repríz)

5. 4. 4. NEJVYŠŠÍ CELKOVÉ TRŽBY JEDNOTLIVÝCH TITULŮ V SOP

LA TRAVIATA	7 584 071 Kč (18 představení)
CARMEN	7 316 027 Kč (17 představení)
LABUTÍ JEZERO	6 481 854 Kč (24 představení)
BOHÉMA	6 357 640 Kč (16 představení)
AIDA	5 761 433 Kč (15 představení)

5. 4. 5. CELKOVÁ PRŮMĚRNÁ CENA VSTUPENKY

Celková průměrná cena vstupenky v Praze byla **423 Kč**. Průměrná cena vstupenky na operní představení byla 471 Kč, na balet 303 Kč a na koncert 77 Kč.

Státní opera Praha 1. 1. 2009 – 31. 12. 2010 – celkem

Řazeno podle představení abecedně

Představení	Tržba SO v Kč	Počet prod. míst	Průměrná tržba v Kč	Počet nabíd. míst	Počet repríz	% návštěv
Aida	5 761 433,-	11 753	384 096	15 551	15	75,6%
Carmen	7 316 027,-	14 357	430 355	17 625	17	81,5%
Dáma s kameliími	190 454,-	956	95 227	2 066	2	46,3%
Don Quichotte	2 110 180,-	8 011	191 835	11 427	11	70,1%
Fantom Opery	700 312,-	2 076	233 437	3 123	3	66,5%
Koncert A.-L. Bogza	79 074,-	826	79 074	1 041	1	79,3%
Koncert A. Neumann	50 230,-	916	50 230	1 033	1	88,7%
Koukej, mámo, co umím (dětský balet)	74 584,-	828	74 584	1 041	1	79,5%
Kouzelná flétna	4 801 338,-	10 367	369 334	13 493	13	76,8%
La Bohème (Puccini)	6 357 640,-	11 575	397 353	16 600	16	69,7%
La Traviata	7 584 071,-	14 137	421 337	18 682	18	75,7%
Labutí jezero	6 481 854,-	18 838	270 077	24 888	24	75,7%
Lazebník sevillský	2 164 681,-	4 453	309 240	7 263	7	61,3%
Má vlast	522 457,-	1 682	261 229	2 082	2	80,8%
Madama Butterfly	4 429 274,-	8 383	369 106	12 444	12	67,4%
Manon Lescaut	760 872,-	2 340	190 218	4 164	4	56,2%
Nabucco	3 623 754,-	6 383	452 969	8 288	8	77,0%
Netopýr	1 000 000,-	1 033	1 000 000	1 033	1	100,0%
Otello	2 014 008,-	5 663	251 751	8 280	8	68,4%
Popelka	2 530 472,-	8 282	194 652	13 477	13	61,5%
První krůčky (dětský balet)	87 746,-	922	87 746	1 041	1	88,6%
Rigoletto	2 570 151,-	5 351	285 572	9 337	9	57,3%
Rusalka	3 950 515,-	8 856	329 210	12 444	12	71,2%
Spící krasavice	3 398 019,-	12 571	212 376	16 600	16	75,7%
Tosca	5 078 341,-	9 674	362 739	14 526	14	66,6%
Tristan a Isolda	1 245 461,-	4 097	249 092	5 205	5	78,7%
Turandot	1 167 783,-	3 830	233 557	5 181	5	73,9%
Vánoční koncert	54 192,-	652	54 192	1 041	1	62,6%
Vivat Opereta	1 307 273,-	4 151	217 879	6 246	6	66,5%
Celkem	77 412 196,-	182 963	314 684	255 222	246	71,7%

Státní opera Praha 1. 1. 2009 – 31. 12. 2010 – celkem

Řazeno podle představení abecedně

Představení	Tržba SO v Kč	Počet prod. míst	Průměrná tržba v Kč	Počet repríz	% návštěv
Opery	63 242 802,-	134 414	349 408	181	71,6%
Balety	13 985 898,-	46 155	225 579	62	71,8%
Koncerty	183 496,-	2 394	61 165	3	76,9%
Celkem	77 412 196,-	182 963	314 684	246	71,7%

6. VÝSLEDKY KONTROL A POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ

6. 1. VÝSLEDKY KONTROL

29. září 2009 byla zahájena kontrola odborem kontroly MK ČR, která trvala do ledna 2010. Státní opera Praha však dosud neobdržela příslušný závěrečný protokol – zprávu o výsledcích kontroly.

Pražská správa sociálního zabezpečení v Praze 8 provedla kontrolu pojistného a plnění úkolů v nemocenském pojištění a důchodovém pojištění a to ve dnech 8., 9., 10. 2. 2010 a 26. 2. 2010 za období od 1. 1. 2008 do 31. 1. 2010. Ze závěrů kontroly nevyplývala žádná nápravná opatření ani nebyly uplatněny finanční nedoplatky a penále.

V říjnu – prosinci 2010 probíhal audit MK ČR s tím, že Státní opera Praha dosud neobdržela výsledky auditu.

Vnitřní audit v organizaci probíhal během celého období podle předem stanoveného plánu. Zpráva o vnitřním auditu za rok 2010 bude předána na MK ČR odboru kontroly.

6. 2. POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ

Poskytování informací podle Zákona o svobodném přístupu k informacím.

V roce 2010 nezaznamenala Státní opera Praha žádnou stížnost. Pokud se týká žádostí o poskytnutí informace, jsou evidovány v obchodním oddělení organizace a týkaly se především obsazení jednotlivých představení, možností prohlídky historické budovy SOP a vhodného oblečení na představení SOP.

7. ZÁVĚR

Státní opera Praha ukončila rok 2010 se ztrátou ve výši – **13 530 tis. Kč**. Od počátku roku 2010 se musela Státní opera Praha vyrovnávat s napjatou finanční situací především z důvodu nerovnoměrného vývoje výnosů a nákladů. V I. pololetí byly realizovány všechny premiéry roku 2010, které byly značně nákladově náročné. Zejména se to týká poslední premiéry operní inscenace *Tristan a Isolda*, kdy zahraniční realizační tým vyžadoval při nastudování sólisty na vysoké úrovni a odpovídající dobu přípravy inscenace, což bylo spojeno s vysokými honoráři jak při premiéře, tak i při vlastních reprízách. S tím byly spojené i mimořádné náklady na cestovné a ubytování.

I když celkové výnosy byly překročeny, přesto se s ohledem na vývoj nákladů projevila absence dalších plánovaných výnosů, které měly být realizovány. Neuskutečnil se zájezd na Kypr a do Německa. Dále nedošlo k uzavření smlouvy o zapůjčení divadelní výpravy inscenace opery *La traviata* do Itálie s termínem říjen 2010.

Výnosy z pronájmu byly výrazně překročeny, což se projevilo ve výši daně z příjmu, která činila 419 tis. Kč, zatímco v roce 2009 byla pouze 16 tis. Kč. Některé pronájmy ve druhé polovině roku nepřinášely však takový zisk, jako kdyby se hrál běžný repertoár. Rovněž tržby z koprodukce projektu *KUDYKAM* byly nižší ve srovnání s rozpočtem vzhledem ke zrušení některých představení. Dle smlouvy na tuto koprodukcí mohla být oznámena změna nejpozději 1 měsíc před představením. Proto náhradní představení za tato zrušená představení neměla standardní návštěvnost, která byla spíše nižší, což přineslo i nižší tržby. Většinou se jednalo o baletní představení, pro něž platí již i běžně nižší tržby ze vstupného řádově o 100 tisíc za představení ve srovnání s tržbou za operní představení.

S ohledem na vývoj hospodářského výsledku byl plně použit zůstatek fondu reprodukce majetku na profinancování oprav a údržby a na pořízení DHM.

I přes vysokou hospodářskou ztrátu **dosáhla v roce 2010 ekonomická soběstačnost Státní opery Praha 41 %**.

Navzdory ekonomické krizi byly tuzemské tržby za představení na domácí scéně na srovnatelné úrovni s předchozími roky. Pro informaci přehled představení a tržeb za pět uplynulých let:

	Počet představení na domácí scéně	celkové tržby	průměrná tržba z jednoho představení
2006	264	86 428 695 Kč	327 381 Kč
2007	250	83 395 917 Kč	333 583 Kč
2008	261	84 221 308 Kč	322 687 Kč
2009	235	73 408 909 Kč	312 378 Kč
2010	246	77 412 196 Kč	314 684 Kč

Pro srovnání uveďme ještě informaci o počtu představení, návštěvnosti a soběstačnosti v uplynulých pěti letech:

Představení	2006	2007	2008	2009	2010
Počet představení (i na cizích scénách)	306	287	267	312	257
Počet návštěvníků (na domácí scéně)	201 185	194 856	195 161	176 260	182 963
Průměrná návštěvnost	71,8%	74,1%	71,8%	72%	71,7%
% soběstačnosti	41%	48%	45%	46%	41%

Uměleckým vrcholem roku 2010 byla pro operní soubor Státní opery Praha premiéra Wagnerovy opery *Tristan a Isolda*, která se na svou kdysi domovskou operu (Nové německé divadlo, 1888–1938) vrátila po neuvěřitelných 76 letech. Při práci na tomto monumentálním díle se se souborem SOP poprvé setkal významný britský dirigent Jan Latham-Koenig, což mělo pro uměleckou kvalitu ansámblu zásadní význam. Úroveň výkonu orchestru byla všemi odbornými médii hodnocena jako zcela mimořádná. Mimořádná byla i návštěvnost (77,8% při pěti reprízách), což jednoznačně svědčí o tom, že Wagner na jeviště Státní opery Praha plným právem patří. Tím větší je škoda, že rozhodnutím bývalého ředitele Olivera Dohnányiho byly zrušeny všechny již naplánované reprízy v sezóně 2010/2011. Státní opera Praha tak přišla i o možnost tuto svou reprezentativní inscenaci představit na Wagnerově světovém kongresu v Praze v roce 2012.

Pro baletní soubor bylo uměleckým vrcholem nastudování titulu Petra Iljiče Čajkovského *Spící krasavice – poslední dcera cara* známým evropským choreografem Yourim Vámosem. Ten se spoluprací s baletním souborem

SOP souhlasil až poté, co se seznámil s jeho nespornými kvalitami. Práce na mimořádně náročném titulu umožnila baletnímu souboru další umělecký růst a výsledkem náročného studia se stala pozoruhodná inscenace, o níž je velký divácký zájem. Povzbuzením pro baletní soubor je i skutečnost, že Andrea Kramešová za roli Anastázie a Venceslav Burlac za roli careviče Alexeje byli zařazeni do širší nominaci na prestižní cenu Thálie 2010.

S příznivými ohlasy se setkala i nová inscenace Massenetovy opery *Don Quichotte* v osobitém, až magickém zpracování vynikajícím scénografem Danielem Dvořákem a režisérem Jiřím Nekvasilem.

Z hostujících souborů a umělců je třeba vyzdvihnout unikátní přehlídku světového baletního umění s názvem Prague Ballet Gala, která se v roce 2010 konala v SOP již popáté, a vůbec první vystoupení v České republice mladého mexického tenoristy Davida Lomeliho, který je zahraničním tiskem označován za „nejlepšího Pucciniho Rodolfa od dob Luciana Pavarottiho“.

I v roce 2010 pokračovala Státní opera Praha v charitativních akcích a koncertech, které zaštiťuje jako generální partner (Projekt Šance, o. s., první preventivní a humanitární program pro komerčně sexuálně zneužívané děti a mládež, a koncert The Tap Tap ke 20. výročí založení Nadace Jedličkova ústavu).

Zcela výjimečný je kreativní koncepční projekt pro děti s názvem Hurá do Opery!, určený žákům základních škol, který už v roce 2009 finančně podpořil i Magistrát hl. m. Prahy. Projekt si získal takovou oblibu, že zájem o jeho návštěvu v posledních dvou letech převýšil několikanásobně provozně-technické možnosti SOP. Kromě obsírných informací na webových stránkách Státní opery Praha jsou školy s tímto projektem seznamovány individuálně prostřednictvím atraktivních a dětem srozumitelných materiálů. Obdobné výsledky přinesla i výrazně zvýšená mediální kampaň v základních a středních školách, kterým je poskytována možnost navštívit vybraná operní a baletní představení SOP za zvýhodněných cenových podmínek, a cíleně zaměřené abonentní cykly pro rodiny a děti s výraznou finanční slevou.

Mimořádná je i systémová práce v obou baletních přípravkách SOP, Baletní škole Olgy Kyndlové při SOP a Baletní přípravce Grishko pod vedením Pavlíně Ďumbalové (nově pod názvem Děti Terpsichory). Pokračuje rovněž dlouhodobá spolupráce s Kühnovým dětským sborem a sborem Pueri gaudentes. To vše má nezpochybnitelný vliv na získávání budoucích návštěvníků opery a baletu z řad dnes nejmladší generace a na její kulturní rozvoj.

V roce 2010 odehrála Státní opera Praha na domácí scéně 246 operních a baletních představení a koncertů, během hostování v České republice a zahraničí pak 11 představení, celkem 257 představení. Návštěvnost na domácí scéně byla 182 963 diváků, při hostování v ČR a zahraničí pak více než 17 290 diváků, celkem tedy představení Státní opery Praha zhlédlo více než 200 253 diváků. Vyjádřeno v procentech: návštěvnost na domácí scéně činila 71,7%, celková návštěvnost včetně mimopražských hostování 73,5%. Počet předplatitelů byl téměř 8000.

V dubnu 2012 oslaví Státní opera Praha 20 let své existence slavnostním večerem, v němž v poloscénických ukázkách připomene své nejzajímavější inscenace. V prosinci 2010 se galakonzertem ke 100. výročí úmrtí prvního ředitele Nového německého divadla, Angela Neumanna, Státní opera Praha přihlásila k odkazu tohoto výjimečného divadla, v jehož budově sídlí. Na nejlepší hledačské tradice svého předchůdce, Nového německého divadla, Státní opera Praha navazuje nejen českými i světovými premiérami (Bernsteinův *Candide*, 2005; Poulenkovy *Prsy Tírésiovy*, 2007; Saint-Saënsova *Hélène*, 2008; Brittenova *Smrt v Benátkách*, 2009; *La Roulette* Zdenka Mertvy a Stanislava Moši 2005, původní balety Jána Ďurovčíka a Libora Vaculíka/Petra Maláska), ale i tím, že podobně jako Angelo Neumann také Státní opera Praha v posledních pěti letech poskytla odrazový můstek velmi mladým umělcům k mezinárodní kariéře. Jsou to především americká sopranistka Marnie Breckenbridge (Bernsteinova *Cunegonda*, 2005), která byla na tutéž roli angažována do londýnské Anglické národní opery, francouzská sopranistka Manon Strauss Evrard (Verdiho *Violetta*, 2005), jež byla pozvána ke spolupráci do Metropolitní opery v New Yorku, a nejnověji Američanka Amber Wagner (Wagnerova *Brangäna*, 2010), která byla angažována do Washingtonské národní opery k nastudování Wagnerovy *Elsy*.

To, že za uplynulých 18 let Státní opera Praha výrazně přispěla k vytvoření image Prahy jako kulturního města a je jeho neodmyslitelnou součástí, konstatovala opakovaně v uplynulých letech i odborná kritika u příležitosti hodnocení různých premiérových titulů. Dejme tedy na závěr slovo jedné z recenzí na Wagnerovu operu *Tristan a Isolda*: „Státní opera Praha si na Tristana a Isoldu troufla v situaci nijak záviděníhodné, v době, kdy se již několik let hovoří o tom, v jaké podobě má dál existovat a nežřídká i o tom, zda má být vůbec zachována. Výsledek nové premiéry beze zbytku potvrdil její právo na existenci.“ (PhDr. Vlasta Reittererová, *Hudební rozhledy* 7/2010).